

TUUSULAN ASUKASLEHTI

2/2024

Mukana
myös tuhti
Kulttuurin
Tuusula -liite

OPETUS JA VARHAISKASVATUS

Tuusulanjärven kampus ja Peltokaaren
päiväkoti avaavat ovensa syksyllä
Sivut 4-5

TUUSULA

Elämää Tuusulassa.

UUSI KANSLIAPÄÄLLIKKÖ

Reijo Siltala aloitti työt
Sivu 3

BUSINESS AS TUUSULA

Yritystapahtumissa verkostoidutaan
Sivu 6

MAANKÄYTTÖ

Tontteja tulevaisuuden tekoon
Sivu 8

Teksti: Kalle Ikkela
Kuvat: Kari Kohvakka ja Studio Lindell

Viihtyisä Tuusula on tehty monista aineksista

Kulunut kevät on ollut työntäyteinen, eikä ihme, sillä Tuusula kehittyy ja kasvaa koko ajan. Sijaintimme pääkaupunkiseudun lähellä, upeat puitteemme ja erilaiset asumisen vaihtoehtomme vetävät puoleensa.

Tuusula on pysynyt maan muuttovetovoimaisimpien kuntien kärjessä – meitä oli Tilastokeskuksen toukokuussa julkaiseman väestön ennakkotilaston mukaan huhtikuussa 41 723. Vuodessa väkimäärä on kasvanut reilulla tuhannella. Tuusula kiinnostaa erityisesti lapsiperheitä, joilla on varhaiskasvatusta lapsia.

Haluamme tuusulalaisille, nykyisille ja tuleville, viihtyisän ja turvallisen asuinpaikan. Lapsiperheiden osalta se tarkoittaa muun muassa laadukasta varhaiskasvatusta ja opetusta. Olemme perustaneet uusia ryhmiä päiväkoteihin. Viemme samalla määrätietoisesti läpi palveluverkkouudistusta, eli rakennamme uusia päiväkotia ja kouluja. Seinien lisäksi panostamme laatuun jokaisessa yksikössä.

Asuinpaikan viihtyisyys on useiden tekijöiden summa. Tuusulan kunta ja monet muut toimijat pitävät huolen siitä, että esimerkiksi kulttuuria, tapahtumia ja tekemistä löytyy kaiken ikäisille. Kehitämme myös Tuusulan urheilukeskusta ja lähiliikuntapaikkoja yhdessä, uudistamme uimahallia sekä pidämme yllä uimarantoja, jotta liikkumiselle ja virkistytymiselle on entistä paremmat mahdollisuudet.

Puistoruokailua on tarjolla alle 18-vuotiaille kaikissa kuntasukuksissa, ja ikäihmisten olohuoneet ovat avoinna koko kesän. Kunnan palveluvalikoima kesäaikaan on muutenkin varsin monipuolinen: esimerkiksi kirjastot, asumisneuvojat, keskitetty asiakaspalvelu TuusInfo, työllisyyspalvelut ja nuorisopalvelut ovat hyödynnettävissä.

**Nyt on aika nauttia kesäisestä Tuusulasta!
Toivotan sinulle ja läheillesi oikein hyvää juhannusta!**

Kalle Ikkela
Pormestari

Kalle Ikkela, pormestari
kalle.ikkela@tuusula.fi
040 314 3001

Anna Yltävä, apulaispormestari
anna.yltava@tuusula.fi
040 314 3102

Arto Lindberg, apulaispormestari
arto.lindberg@tuusula.fi
040 314 3101

”
Tilaa sähköpostiisi
uutiskirje osoitteesta
tuusula.fi/uutiskirje.
”

SISÄLTÖ

PÄÄKIRJOITUS

ESITTELYSSÄ

3 Tuusula sai uuden kansliapäällikön

OPETUS JA VARHAISKAVATUS

4 Erinomaiset eväät elämään

YRITTÄJYYS

6 Business as Tuusula -yritystapahtumat tuovat kunnan elinkeinoelämän yhteen

MAANKÄYTTÖ

7 Tuusulan maapoliittista ohjelmaa päivitettiin

8 Tontteja tulevaisuuden tekoon

OSALLISUUS

9 Maastopolut tarjoavat hyvinvointia ja elämyksiä Jokelassa

10 Haluaisitko toimia vapaaehtoisena ikäihmisten parissa?

10 Yhteistyö tiivistyy ruoka-avussa

11 Osbu-projektit tuovat tuusulalaisten toiveet todeksi

11 Mistä löytyy Tuusulan monimuotoisin piha?

ASUMINEN

12 Asumisneuvontaa itsenäistyville nuorille

KEUSOTE

12 Nauti auringosta ja helteestä turvallisesti

VAPAA-AIKA

13 Urheilukeskuksesta kehittyi yhä upeampi liikkujien keidas

13 Uimahallin korjauksen suunnittelu etenee

14 Puustellinmetsän koirapuisto on nyt käytössä

14 Jokelan Apteekinlammelle uutta ilmettä

POHJOIS-TUUSULA

15 Talot tarinoivat jälleen loppukesällä

KESÄTAITEILIIJA

15 Sirkustaiteilija Manta Näkkäljärvi on Tuusulan kesätaiteilija 2024

VINKKEJÄ KESÄÄN

16 Elintarvikkeiden säilytysvinkkejä kesähelteille

16 Anna hyvät elinolosuhteet kesäkanoille ja -lampaille

YMPÄRISTÖ

17 Siippoon Maa- ja kotitalousnaisille erityismaininta roskienkeruutyöstä

17 Espanjansiruetanoille kyytiä mobiilipelin avulla

18 Huolehdi kaivoveden laaduntarkkailusta

18 Kesäpiha siistiksi - käsittele puutarhajätteet oikein

19 Kompostoritarkastuksia kesällä Tuusulassa

19 Pane biojäte hyötykiertoon

AJANKOHTAISTA

20 Lähde liikkumaan kauniiseen kesään!

20 TuusInfon asiakaspalvelu saa kiitosta

20 TuusInfon yhteystiedot ja aukioloajat

TUUSULA

Tuusulan asukaslehti 2/2024

Seuraava lehti ilmestyy syyskuussa.

Päätoimittajat:

Paula Miettinen,

paula.miettinen@tuusula.fi, 040 314 2004

Pia Visti-Korhonen,

pia.visti-korhonen@tuusula.fi, 040 314 2011

Timo Nurmi,

timo.nurmi@tuusula.fi, 040 314 2003

Tarja Kärkkäinen

tarja.m.karkkainen@tuusula.fi, 040 314 3461

Taitto: Grapica Oy

Paino: PunaMusta

Jakelu: SSM/Jakelujuniorit

Painos: 18 000 (julkinen tiedote)

Kannen kuva: Ohoi Creative/Kalle Särkkä

Tuusula sai uuden kansliapäällikön

Reijo Siltala on aloittanut Tuusulan kunnan kansliapäällikkönä 1.6.2024. Reijo tuo tehtävään mukanaan monipuolista osaamista sekä kuntakentältä että muualta yhteiskunnasta.

Ennen Tuusulan kansliapäällikön virkaa **Reijo Siltala** työskenteli Janakkalan kunnanjohtajana. Aiemmin hän on saanut kokemusta muun muassa elinkeinotoimen hanketehtävissä sekä pienemmän kunnan sivistysjohtajana ja toimialajohtajana.

Uran alkutaipaleella Reijo ahkeroi tutkijana. Hänen tutkimuskohteisiinsa kuuluivat muun muassa liiketalousinnovaatiot ja oppimisen kehittäminen. Kunta-alan tehtävien väliin mahtuu myös muutaman vuoden loikkaus talousalan yrittäjäksi. Koulutukseltaan Reijo on filosofian tohtori, kasvatustieteen maisteri ja eMBA.

Monin tavoin jo tuttu paikkakunta

Reijo osasi asettaa Tuusulan kartalle jo ennen rekrytointiprosessiin ryhtymistä. Halosenniemi, Kellokosken sairaalamiljö ja monet muut Tuusulan paikat olivat tuttuja entuudestaan.

– Ja kuntakenttää seuranneena erityisesti Tuusulan kehitys tilastojen ja valtakunnallisten uutisten valossa pisti positiivisesti silmään, Reijo kertoo.

Vuonna 2023 Tuusula ylsi maan muuttoveto-voimaisimpien kuntien joukkoon ja sai palstatilaa esimerkiksi Martta Wendelin -päiväkodille myönnetyllä Arkkitehtuurin *Finlandia* -palkinnolla ja lukio ja kulttuuritalo Moniolle myönnetyllä Puu-palkinnolla.

Vahva etunoja tulevaisuuteen

Kunnan vahva kehitys ja kehitysmuutos ovat Reijon mukaan näkyneet arjessa jo ensimmäisten viikkojen aikana. Tätä juttua varten sovittuun aamuhaastatteluun Reijo tulee oman työkonseensa ja sähköpostin äärestä, mutta muu viikko onkin kulunut mitä erilaisimmissa tapaamisissa ja yhteistyöpalaverissa.

– Toisaalta Tuusulalla on vahva historia, toisaalta voimakas etunoja tulevaisuutta kohtaan. Asukkaat, poliittiset päättäjät ja kunnan työntekijät vaikuttavat olevat sitoutuneita ja halukkaita rakentamaan tulevaisuudesta yhä parempaa.

– Kasvu myös varmasti haastaa, kun asiat ympärillä muuttuvat, eikä kaikki ole heti valmiista, Siltala pohtii.

Kulttuuria myös omaan vapaa-aikaan

Kiinnostus musiikkia kohtaan houkutteli Reijon jo aikaisemmin käymään Krapin Pajan keikoilla, ja Gustavelundissa on tullut käytyä autoharrastajien tapaamisissa useammankin kerran.

– Vapaa-ajalla minut voi nähdä Ähtärin Sudet -bändin laulajana, Reijo kertoo.

Hän lupaa laulaa myös Tuusulassa, jos joku tilaa bändin paikalle.

Reijon tallista löytyy runsain mitoin historiaa.

– Ei voi ehkä puhua museoautokokoelmasta, mutta minulla on vanhoja autoja ääripäästä toiseen, pienistä vanhoista Fiateista Nesteen entisen pääjohtajan Uolevi Raaden Chrysleriin.

– Vanhoilla autoilla on historiansa ja tarinansa. Ne kertovat aina oman aikansa maailmasta, Reijo pohtii. ●

”

Kunnan vahva kehitys ja kehitysmuutos näkyvät arjessa.

”

Teksti: Katja Elo
Kuvat: Timo Nurmi

Erinomaiset eväät elämään

Tuusulan palveluverkkosuunnitelma etenee jälleen kohti uusien yksiköiden valmistumista. Elokuussa 2024 avautuu Etelä-Tuusulassa Tuusulanjärven kampus ja Jokelassa Peltokaaren päiväkoti.

Molemmat uudiskohteet ovat osa Tuusulan mitavaa palveluverkkouudistusta, jonka tavoitteena on toteuttaa terveellisiä ja turvallisia tiloja kasvulle, oppimiselle ja harrastamiselle. Uudet tilat muuntautuvat myös asukkaiden harrastamisen ja kohtaamisten paikoiksi. Tiloja voivat käyttää esimerkiksi varhaiskasvatus, esiopetus, kirjasto- ja nuorisopalvelut, kansalaisopisto, urheiluseurat, asukasyhdistykset, vanhempainyhdistys sekä muut sidosryhmät.

Tuusulanjärven kampus aloittaa toimintansa elokuussa

Tuusulanjärven kampuksella toimivat Tuusulanjärven päiväkoti, Tuusulanjärven koulu sekä Tusby träsksvenska skola.

Opetuspäällikkö **Markus Torvinen** pitää Tuusulanjärven kampusta tärkeänä osana palveluverkon uudistamista. Kampus palvelee laajaa aluetta ja parantaa ruotsinkielisen opetuksen saavutettavuutta merkittävästi. Tuusulanjärven kampus mahdollistaa myös eheän polun varhaiskasvatuksesta alakoulun loppuun sekä suomen että ruotsin kielellä.

– Ruotsinkielinen ja kielirikasteinen varhaiskasvatus ovat keskeinen osa uuden päiväkodin toimintakulttuuria, toteaa varhaiskasvatuspäällikkö **Hannamari Vänni**.

– Tavoitteenamme on keskeisemmän sijainnin sekä monipuolisempien tilojen kautta saada ruot-

sinkielisen koulun oppilasmäärä kasvamaan, Markus Torvinen jatkaa.

Yhteiset arvot ohjaavat toimintaa

Toiminta Tuusulanjärven kampuksella käynnistyy elokuussa koulujen ja päiväkodin toimintakausien alkaessa. Uusien tilojen lisäksi kampuksen yhteistä toimintakulttuuria on rakennettu jo pitkään. Aivan aluksi lasten ja henkilöstön kesken on sovittu yhteisistä arvoista, jotka ovat osallisuus, yhteisöllisyys ja turvallisuus.

– Tavoitteenamme on luoda turvallinen, yhteisöllinen, kasvua ja oppimista tukeva opinpolku kaikille Tuusulanjärven kampuksella varhaiskasvatuksessa ja koulussa oleville lapsille, kertoo Tuusulanjärven koulun rehtori **Katja Lilas**.

Toimintakulttuurin rakentamisen lähtökohtana on ollut tietoisuus siitä, että osallisuus luo hyvinvointia ja parasta hyvinvoinnin tukemista on sujuva arki. Kaksikielinen toimintaympäristö on kiehtova mahdollisuus sekä suomen- että ruotsinkieliselle varhaiskasvatuksen kehittämiseksi. Yhteistyö käynnistyi jo varhain kaikkien kampukselle sijoittuvien kolmen yksikön työntekijöiden välillä.

– Jokainen työntekijä on ollut osallisena toimintakulttuurin luomisessa yksiköiden yhteisissä työryhmissä. Myös lapsilla on ollut mahdollisuus vaikuttaa tulevan päiväkodin ja koulun asioihin, kertoo Tuusulanjärven ruotsinkielisen koulun (Tusby träsksvenska skola) vs. rehtori **Tiina Laajanen-Tuulari**.

Kauan odotetut tilat ihastuttavat

Kampuksen käyttäjät arvostavat sitä, että rakennuksessa on panostettu Terve talo -malliin. Puhdas sisäilma on tärkeä asia lapsille ja henkilöstölle. Ti-

lat ovat monikäyttöisiä, muuntojoustavia ja esteettisesti kauniita. Valoisuus ilahduttaa, ja isoista ikkunoista avautuvat upeat, vuodenaikojen mukaan vaihtuvat maisemat golfkentälle.

Päiväkodin puolella lapsia ja lapsenmielisiä aikuisia kutkuttelee portaikkoon integroitu liukumäki, jota pitkin siirtyminen alempaan kerrokseen sujuu vauhdikkaasti. Keskellä kampusta sijaitsevat opinportaat ja liikuntasali antavat mahdollisuuden yhteisöllisen toimintakulttuurin ja monenlaisten tapahtumien kehittämiseen koulun arjessa ja yhdessä muiden kanssa.

– Valoisuus, värien käyttö, maisemat! huudattaa päiväkodin johtaja **Tiina Vainio-Nykänen** kysyttäessä häntä eniten inspiroivia asioita uusissa tiloissa.

– Tuusulanjärven kampuksella on muuntuvat, nykyaikaiset ja terveelliset tilat, joiden puupinnat ja harmoninen värimaailma luovat rauhallista ja iloista tunnelmaa. Taito- ja taideaineiden tilat ilahduttavat erityisesti, sillä Kirkonkylän koululla ei ole ollut omia taito- ja taideaineiden opetuksen soveltuvia tiloja väistötiloissa, muistuttaa Katja Lilas.

– Muuntojoustavat tilat antavat monen tyyppisiä vaihtoehtoja toiminnan järjestämiseen. Jokainen voi varmasti hyödyntää vahvuuksiaan ja mielenkiintonsa kohteita oppimisessa, jatkaa Tiina Laajanen-Tuulari.

Uudet mahdollisuudet odottavat syksyllä

Uutta kampusta, sen tiloja ja toimintakulttuuria on rakennettu pitkään. Kesäloman jälkeen koittaa vihdoin aika, jolloin suunnitelmat muuttuvat todeksi. Arjen alkaminen herättää innostusta ja jännitystä. Oppilaskunnan hallituksen edustajat kertoivat yhteisessä tapaamisessa odottavansa

erityisesti pääsyä liikuntasaliin, koulun kirjastoon ja välituntipihaan, jonne on rakennettu hyvät pelikentät. Upea, luonnonmukainen ja monikäyttöinen piha-alue on tärkeä myös päiväkodin lapsille.

On hienoa, että Kievarin päiväkodista lähtenyt hyvä kaksikielisen toimintakulttuurin pohjaa voi entisestään vahvistaa ja kehittää tulevalla kampuksella, toteaa Tuusulanjärven päiväkodin varajohtaja **Milja Juutinen**.

– Minä odotan yhteistyötä yli kielirajojen. Yhteiset juhlat ja svenska veckan -juhlinta ensi syksynä ovat jo mielessäni, haaveilee tulevasta Tiina Laajanen-Tuulari.

– Toivon sujuvaa arkea, yhteisen työn ja kohtaamisten voimaannuttavaa virtaa sekä uusien mahdollisuuksien löytämisen iloa kampuksella, Katja Lilas kuvaa tunnelmiaan.

Peltokaaren päiväkotit uuden alueen ytimessä

Jokelassa sijaitseva Peltokaaren päiväkotit aloittaa toimintansa 12.8.2024, ja ensi vaiheessa päiväkodissa toimii kolme lapsiryhmää. Peltokaaren päiväkodissa on kuitenkin tilaa kuudelle ryhmälle eli noin 100 lapselle.

– Päiväkotit sijoittuu keskelle uutta, vasta rakentuvaa Peltokaaren asuinaluea. Onneksi meillä on täällä tilaa uusille tulijoille, toteaa Hannamari Vänni.

Uusien tilojen myötä varhaiskasvatuksen palveluverkko vahvistuu Jokelassa. Päiväkotit on uu-

den alueen keskus, ja sen monipuolinen piha avautuu puiston suuntaan. Rakennuksen julkisivun luonnonläheiset murretut värit ovat leikkisiä ja lämpimiä. Runsas puun käyttö julkisivussa jatkaa luonnonmukaista ja alueelle perinteikästä teemaa.

– On ollut ilo saada olla mukana tämänkin uuden rakennuksen suunnittelussa ja seuraamassa rakentumisen vaiheita, kertoo Hannamari Vänni.

Toiminnassa tärkeää innostuminen ja onnistuminen

Siinä missä Tuusulanjärven kampukselle yhdistytään useasta eri yksiköstä, Peltokaaren toiminta käynnistyy kokonaan uusin voimin. Monipuolisen ja turvallisen toimintakulttuurin muodostumisessa auttavat Tuusulan varhaiskasvatuksen yhteiset linjaukset ja painopistealueet.

– Odotamme jo innolla päiväkodin avautumista elokuussa. Päiväkodin tulevien ryhmien toimintaa on suunniteltu yhdessä tulevan henkilökunnan kanssa. Ryhmät ovat saaneet nimensä lasten ehdotuksista, joita kerättiin alkuvuonna Jokelan alueen päiväkotien isompien lasten ryhmiltä, iloitsee päiväkodin johtaja **Hanna Saarinen**.

Peltokaaren päiväkodin ryhmät ovat nimeltään Auringonkukat, Metsätähdet, Tähtikäpät, Ruis-kaunokit, Kissan kellot ja Pelto-Orvokit.

– Haluamme luoda kiireettömän ja turvallisen ilmapiirin ja kehitämme oppimisympäristöistä ja toiminnastamme sellaisia, että se innostaa ja motivoi lapsia osallistumaan monenlaisiin toimintoihin ja leikkeihin päivän aikana. Pidämme erittäin

” *Runsas puun käyttö julkisivussa jatkaa luonnonmukaista ja alueelle perinteikästä teemaa.* ”

tärkeänä hyviä ja luottamuksellisia suhteita lasten huoltajien kanssa, Hanna Saarinen kuvaa päiväkodin toimintakulttuuria.

Yhdessä kohti uutta

Päiväkodin tilat ovat valoisat ja eri-ikäisten lasten tarpeisiin sopivat. Iso liikuntasali houkuttaa tuihuamaan, ja erillisessä aistihuoneessa lapsi pääsee kaikin aistein tutustumaan materiaaleihin, musiikkiin ja valoihin. Peltokaareen tulee myös erillinen ateljee, jossa lapset pääsevät toteuttamaan luovuuttaan.

– Yhteisissä tiloissa sijaitsevat aistihuone ja ateljee antavat uudenlaisia mahdollisuuksia lapsille ja henkilöstölle kokemukselliseen oppimiseen kaikissa uudistetun palveluverkon päiväkodeissamme, pohtii Hannamari Vänni.

– Iloitsen päiväkodin johtajana eniten siitä, että pääsen vaikuttamaan ja rakentamaan uutta toimintakulttuuria tänne Peltokaareen yhdessä henkilöstön ja alueen lasten ja huoltajien kanssa. Toivotamme lämpimästi kaikki uudet lapset huoltajineen tervetulleiksi päiväkotimme. Teemme parhaamme, että lasten päivät ovat monipuolisia ja turvallisia, Hanna Saarinen kertoo. ●

Business as Tuusula

Business as Tuusula -yritystapahtumat tuovat kunnan elinkeinoelämän yhteen

Tuusula on viime vuosina panostanut paljon yrittäjäystävällisyyteen. Yksi uusimmista esimerkeistä on Business as Tuusula -verkostotapahtumat, jotka tuovat tuusulalaiset yrittäjät ja muut yritysten edustajat yhteen oppimaan, inspiroitumaan ja verkostoitumaan.

Uusi tapahtumakonsepti juontaa juurensa Tuusulassa aiemmin toimineeseen elinkeinoneuvottelukuntaan. Muun muassa poliitikkoja, yrittäjiä sekä kauppakamarin ja ammattikoulun edustajia yhdistänyt neuvottelukunta pyrki huomioimaan monenlaisten yritysten näkökulmia ja ottamaan kantaa kunnan suunnitelmiin ja toimenpiteisiin, joilla oli vaikutuksia paikallisiin yrityksiin.

Viime vuosina neuvottelukunnassa pohdittiin, miten toiminnan vaikuttavuutta ja avoimuutta voitaisiin entisestään kehittää. Pohdinnan tuloksena uutta neuvottelukuntaa ei enää nimetty, mikä ei tarkoittanut hedelmällisen yhteistoiminnan hylkäämistä vaan visioissa siinä jotakin parempaa: ”elinkeinoneuvottelukunta 2.0”. Uuden toimintamallin tavoitteena oli tuoda kunnan yritysyhteistyötä tähän päivään sekä lisätä yrityksille kohtaamismahdollisuuksia, jotka pandemian myötä olivat vähentyneet.

Neljä kertaa vuodessa järjestettävät Business as Tuusula -tapahtumat ovat herättäneet suurta kiinnostusta yritysten keskuudessa. Jokaisella tapahtumalla on oma teemansa, joka tarjoaa osallistujille mahdollisuuden syventää tietämystään ja jakaa muille kokemuksiaan tällä alueella.

Ensimmäisen tapahtuman teema oli johtaminen ja Z-sukupolvi, ja toisen teemaksi valittiin yritysten kansainvälistyminen. Seuraavana vuorossa olivat ympäristö- ja sosiaalinen vastuullisuus sekä

innovaatiot. Satoja paikallisia elinkeinoelämän edustajia paikalle vetäneet ajankohtaiset teemat ja korkeatasoiset puheenvuorot ovat innostaneet jopa muiden kuntien yrityksiä lähtemään mukaan tapahtumiin verkostoitumaan.

Pienetkin yritykset huomioidaan

Erityisen merkittävää tapahtumissa on, että yksinyrittäjille on omistettu oma ilta, jossa he voivat verkostoitua ja luoda kumppanuuksia rennommassa ilmapiirissä. Tuusulankin yrityksistä suurin osa on mikroyrityksiä, jotka hankkivat toisiltaan esimerkiksi viestintä-, taloushallinto- ja ict-palveluja. Yksinyrittäjät eivät yleensä saa julkisessa keskustelussa riittävästi huomiota, vaikka niillä on suuri merkitys taloudelle ja tärkeä rooli paikallisessa ekosysteemissä.

Business as Tuusula -tapahtumat ovat osoitus siitä, että Tuusula on sitoutunut tukemaan ja edistämään yrittäjyyttä kunnassa. Ne tarjoavat

paikallisille yrityksille mahdollisuuden osallistua yhteisöön, joka kasvaa, kehittyy ja menestyy. Tapahtumat ovat samalla osoitus siitä, että yrittäjyys voi olla myös yhteisöllinen kokemus, joka hyödyttää kaikkia osapuolia.

Tulevaisuudessa tapahtumiin tuodaan lisää uusia ja innostavia teemoja unohtamatta yrittäjille kunnarvoisia mahdollisuuksia verkostoitumiseen. Kunnan järjestämien yrittäjäyhteistyöteemojen lisäksi Tuusulassa tapahtumia järjestävät säännöllisesti myös esimerkiksi kehittämissyhtiö Keuke, ammattioppilaitos Keuda sekä Jokelan, Kellokosken ja Tuusulan yrittäjäyhdistykset.

Yrittäjäystävällisyyden määrätietoinen kehittäminen on tuottanut tulosta. Tuusulan kunta ansaitsee viime vuonna Uudenmaan Yrittäjien ensimmäistä kertaa jakaman hopeisen Yrittäjälipun. Suomen Yrittäjien tänä vuonna julkaisemassa kuntabarometrissä Tuusula sijoittui Uudenmaan keskikokosten kuntien sarjassa hienosti sijalle kolme. ●

Tuusulan maapoliittista ohjelmaa päivitettiin

Päivityksessä muun muassa parannettiin yksityisten maanomistajien tilannetta asemakaavoituksen yhteydessä. Mullistavia muutoksia päivitys ei kuitenkaan tuo tullessaan.

Kunnalle kuuluu lakisääteisesti maapolitiikan harjoittaminen alueellaan. Maapolitiikalla tarkoitetaan kunnan maanhankintaa ja -luovutusta sekä maankäytön kehittämistä.

Maankäytön ja kaavoituksen yhteinen tavoite on maankäyttöpoliitikalla ohjata yhdyskuntarakenteen kehitystä toivottuun suuntaan ja huolehtia siitä, että maata on oikeana ajankohtana saatavissa kohtuuhintaan sopivilta paikoilta eri käyttötarkoituksia varten. Tavoitteena on luoda viihtyisää sekä kestävästi ja taloudellisesti kehittyvää yhdyskuntarakennetta.

Tuusulan kunnanvaltuusto hyväksyi päivitetyn maapoliittisen ohjelman eli Mapo 2024:n 27.5.2024. Päivitys tuo mukanaan joitakin muutoksia valtuuston 9.3.2020 tekemään päätökseen maapoliittisista tavoitteista ja keinoista.

Muutos asemakaavan laadintaedellytyksiin

Keskeisin muutos uudessa maapoliittisessa ohjelmassa on, että ensimmäistä asemakaavaa voidaan laatia strategisesti tärkeillä alueilla ja silloin kun se kunnan kannalta on perusteltua, vaikka kaikki ra-

kentamattomat alueet eivät olisikaan kokonaan kunnan omistuksessa.

Muutoksella lisättiin ensimmäisen asemakaavan alueilla yksityiselle maanomistajalle mahdollisuus saada kiinteistölleen asemakaava ja sen myötä saada arvonnoususta tulevaa hyötyä. Tärkeä poliittinen linjaus kuitenkin on, että kunkin alueen kunnallistekniikan kustannukset kunnalle on saatava katettua.

Jos kunnallistekniikan kustannukset kohoavat suuriksi esimerkiksi haastavan maaperän takia, kunnalla on kustannusten kattamiseksi tietyin periaattein mahdollisuus määrittellä maankäyttö-sopimusmaksuksi 70 % arvonnoususta. Täydennysrakentamisen kohteissa korvaus on edelleen pääsääntöisesti 50 %. Ellei hankkeesta aiheudu kunnalle merkittävästi investointikustannuksia, korvausprosentti voi vastaavasti olla vain 35 %.

Päivitystyöhön ryhtymisen taustalla on Tuusulan kuntastrategia ja sen pohjana toimiva pormestariohjelma 2021–2025. Strategiatyön jatkona maapoliittisen ohjelman kehittäminen asetettiin valtuustotasoisiksi tavoitteeksi, ja maapoliittisen ohjelman päivittämisen valmistelu aloitettiin vuoden 2023 alussa.

Valmistelussa selvitettiin perusteellisesti ohjelman vaikutusarviointia, kannustimia ja taloudellisuutta sekä osallistettiin luottamushenkilöitä. Päätöksentekoon ohjelma valmistui syksyllä 2023. Valtuusto palautti kuitenkin ohjelman marraskuussa lisäselvitettäväksi ja valmisteluun kunnanhallitukselle. Tämän jälkeen poliittista valmistelua tehtiin pormestarin johdolla kevääseen 2024 asti.

Tavoitteena kasvun ja menestyksen tukeminen

Kunnan maapolitiikan tavoitteena on tukea strategiaan valittuja päämääriä ja laatia muun muassa yleiskaavan mahdollistamat asemakaavat strategisesti tärkeille alueille. Maapoliittisessa ohjelmassa säilyikin mahdollisuus käyttää kaikkia maapoliittisia keinoja, mikä on edellytyksenä sille, että kunnan hallintaan saadaan kasvutavoitteiden edellyttämä raakamaavaranto asunto- ja työpaikkatonttutuotantoa varten.

Kunta valitsee tapauskohtaisesti tarkoituksenmukaisimman keinon tavoitteen saavuttamiseksi. Kasvutavoitteet edellyttävät edelleen panostusta raakamaan hankintaan. Kunnalla on oltava tarjottavanaan riittävä, monipuolinen ja kohtuuhintainen tonttitarjonta.

Maapoliittisia linjauksia on syytä tarkastella valtuustokausittain, ja niiden on hyvä olla isoilta linjoiltaan pitkäjänteistä ja johdonmukaista. Nyt tehty päivitystyö muuttaa joiltain osin maapoliittisia linjauksia, mutta suurilta osin ohjelman sisältö pysyy ennallaan.

Maapoliittisen ohjelman toteutumista ja vaikutuksia raportoidaan valtuustolle vuosittain. ●

”

Tavoitteena on luoda viihtyisää sekä kestävästi ja taloudellisesti kehittyvää yhdyskuntarakennetta.

”

Tontteja tulevaisuuden tekoon

Tuusulassa on mahtavan laaja tonttitarjonta talon rakentamista suunnitteleville. Tarjolla on tälläkin hetkellä noin sata tonttia eri puolilla kuntaa.

Sijainti kätevästi pääkaupunkiseudun ytimen kupeessa. Hyvät yhteydet niin lähialueille kuin vaikka maailman ääriin saakka. Kivierämaan sijasta kuitenkin luonto aina lähellä ja tilaa hengittää. Tuusula on mainio paikka omalle kodille.

Asuntotonttien tarjonta on Tuusulassa pidetty runsaana, ja tulevien talojen paikkoja löytyy tälläkin hetkellä kattavasti sekä kunnan eteläosista että pohjoisemmasta. Yhteensä myytäviä tontteja on noin sata.

Touko- ja kesäkuun taitteessa kunnalla oli tontteja myynnissä kunnan eteläosissa Härskivessä, Lahelanpellossa, Anttilanrannassa ja Pellavamäessä. Pohjoisempina tontteja löytyi Jokelan Peltokaaresta ja Uunimiehenpuistosta sekä Kellokoskelta.

Tilanne muuttuu tehtyjen kauppojen mukaan, ja tuoreet tiedot ovat aina nähtävillä netissä osoitteessa tuusula.fi/tontit. Kattavien perustietojen lisäksi sivuilla on muun muassa karttaotteet tonttien sijainneista.

Osassa tontteja on kiinteä hinta, osa myydään tarjouskaupoilla jotka ratkaistaan kuukausittain. Tarjoamiseen perustuvissa kaupoissa ei ratkaisua siis tarvitse odottaa kohtuuttoman pitkään.

– Tarjolla on jokaiselle jotain niin sijainnin kuin koon perusteella. Tuusulan tonttitarjonta on

erinomainen, summaa tontti-insinööri **Henrik Virta**.

Jos talon rakentaminen on muhinut mielessä, nyt on hyvä hetki toteuttaa unelma. Rakennusalan palveluja on saatavilla paremmin kuin korkeasuhdanteen aikana, ja lainakorkojen osalta lähitulevaisuuden suunta näyttää rakentajan kannalta melko hyvältä.

Osta tai vuokraa

Tontit voi pääsääntöisesti myös vuokrata. Jos mieli tai elämäntilanne muuttuu vuokrauspäätöksen jälkeen, ei hätää. Vuokratun tontin voi lunastaa omakseen heti kun rakentamisvelvoite on täytetty, ja kunta takaa että lunastushinta pysyy samana ainakin kolmen vuoden ajan vuokrauksen alkamisesta.

Tuusulan tonttitarjonnassa on samoja kehityskulkuja kuin maassa laajemminkin. Tontit ovat keskimäärin aiempaa kompaktimman kokoisia, ja tarjolla on myös muutamien satojen neliöiden minitontteja.

Kunnan nettisivuilla osoitteessa tuusula.fi/asuminen on runsaasti tietoa myös rivi- ja kerrostalotonttien tarjonnasta ja asumiseen liittyvistä palveluista.

Hankkiminen tehdään helpoksi

Tontin hankkimista miettiville suunnattua palveluprosessia kehitetään koko ajan, ja se onkin jo hiottu käytännössä kokonaan sähköisesti toimivaksi. Jatkossa kunnan nettisivuille kootaan vielä laajempi tonttitietopaketti, jossa valotetaan tulevaa tarjontaa hieman nykyistä pidemmällä perspektiivillä.

Vaikka kunnan kehitys merkitsee myös kasvua, se halutaan Tuusulassa pitää hallittuna. Linja näkyy esimerkiksi tuottajamuotoisten tonttien luovutuksessa rakentajille.

– Tonttien luovutuksessa ei mennä hinta edellä vaan laadullisin perustein. Haluamme, että uudet talohankkeet sopivat ajateltuun ympäristöönsä ja että ne toteutetaan laadukkaasti, sanoo tontti-insinööri **Olli-Pekka Mikkonen**. ●

”

Tonttien luovutuksessa ei mennä hinta edellä vaan laadullisin perustein.

”

Maastopolut tarjoavat hyvinvointia ja elämyksiä Jokelassa

Jokelan Notkokuistosta pääsee hetkessä metsään. Sieltä lähtee muun muassa kaksi talkoolaisten toteuttamaa maastopolkua, sininen ja keltainen. Polut ovat monikäyttöisiä reittejä ja tarkoitettu kaikille ulkoilijoille: polkujuoksijoille, ulkoilijoille, maastopyöräilijöille ja koirien ulkoiluttajille. Hyvinvointivaikutusten lisäksi metsässä liikkuminen ja pyöräily ovat ekologisia ja ympäristöystävällisiä liikuntamuotoja.

Talkoolaiset raivasivat reitit sekä rakensivat pitkospuita ja siltoja. Kunnan mailla sijaitsevat reitit merkittiin pääosin jo olemassa oleviin polkuihin. Lampien ja kuntoportaiden lähelle rakennettiin penkkejä ja keltaisen reitin maastopolun viereen droppi. Toinen droppi on tarkoitus tehdä siniselle reitille lähelle kuntoportaita.

Reitit ovat osittain kivisiä ja juurakkoisia ja sateella osin liukkaita, mutta kosteimmat paikat ylitetään pitkospuita pitkin. Reitit on merkitty puihin pienillä, pyöreillä muovikiekoilla. Heijastinnauhoilla varustetut tolpat helpottavat pimeällä liikkumista.

Sininen reitti (5,8 km) kierteleä Temmon ja Pertun metsissä suolammet kiertäen. Reitit läheisyydessä on laavu. Polulla on kivikkoa mutta ei suuria korkeuseroja. Vaativuudeltaan helpompi keltainen reitti (7,8 km) kulkee Virtatuvan ohi laavulta Ridasjärventien yli Kolsan metsään ja palaa Reinintien kautta Notkokuistoon. Polkujen yhteispituus erikseen kuljettuina on noin 14 km. Kunnan hankkimalla moottorireellä vapaaehtoiset huolehtivat myös polkujen talvikunnossapidosta.

Maastopolkuja saadaan tänä vuonna kolme kilometriä lisää vuoden 2023–2024 osallistuvan budjetoinnin projektina. Uusi reitti kulkee Jokelan urheilukeskukselta Iltalenkin ohi Mastotien kautta takaisin urheilukeskukselle. Myös sininen ja keltainen maastopolku toteutettiin osbu-projektina vuonna 2020.

Metsästä hyvinvointia ja monipuolisia liikuntamahdollisuuksia

Luonto ja erityisesti metsä on aikuisten vapaa-ajan liikunnan suosituin ympäristö. Lyhytkin vierailu metsässä auttaa palautumaan ja vähentämään stressiä sekä kohentaa mielialaa ja kuntoa. Metsässä voi välttyä ilmansaasteilta ja melulta, jotka vaikuttavat haitallisesti sydämen sykkeeseen, syketaajuuden vaihteluun ja verenpaineeseen.

Maastopyöräily kohentaa peruskuntoa, vahvistaa lihasvoimaa ja parantaa keuhkotoimintaa. Maastopoluilla välttämätön seisaallaan ajaminen aktivoi käsien ja keskivartalonkin lihakset. Vahvat tukilihakset keskivartalossa vähentävät selkävaivoja. Maastopyöräily on intervallitreeni, jossa sydän vahvistuu sykkeen vuoroin kohotessa ja laskiessa. Sähköavusteisella pyörällä syke pysyy tasaisempana mutta vauhti säilyy.

Luonnon esteitä väitellessä kehittyvät myös koordinaatiokyky, tasapaino, reaktiokyky ja taito lukea maastoa. Tasapainon ja reaktiokyvyn ylläpito on erityisen tärkeää ikääntymisen myötä kaatumisriskin kasvaessa. Työsuuhdepyörien yleistymisen on lisännyt maastopyöräilyn ja talvipyöräilyn suosiota merkittävästi myös Tuusulassa. ●

” Lyhytkin vierailu metsässä auttaa palautumaan ja vähentämään stressiä sekä kohentaa mielialaa ja kuntoa. ”

Haluaisitko toimia vapaaehtoisena ikäihmisten parissa?

Tuusulan ikäihmisten olohuoneet ovat matalan kynnyksen ikäihmisten kohtaamispaikkoja Tuusulassa. Olohuoneilla järjestetään toimintaa, johon ikäihmiset voivat tulla ilman ennakkovarausta tai ilmoittautumista. Tuusulan kunta etsii nyt olohuoneille vapaaehtoisia tuomaan ikäihmisille vaihtelua ja vähentämään heidän yksinäisyyden kokemuksiaan.

Olohuoneilla toimii kaksi ohjaajaa, jotka vastaavat olohuonetoiminnan käytännön toteutuksesta, joten vapaaehtoinen ei ole koskaan olohuoneella yksin ja hänellä on mahdollisuus keskittyä vapaaehtoistehtäväänsä.

Vapaaehtoinen voi toimia olohuoneella esimerkiksi:

- keskustelukaverina ikäihmiselle
- pelikaverina
- ohjelmahetken tekijänä, kuten vaikkapa musisoijana, runonlausujana tai esiintyjänä
- muussa vapaaehtoistehtävässä omien kiinnostuksen kohteidensa mukaisesti.

Edellytämme vapaaehtoiselta vähintään 18 vuoden ikää ja suomen kielen taitoa.

Pääset mukaan ottamalla yhteyttä Tuusulan kunnan vapaaehtoistoiminnan koordinaattoriin **Minna Mieloseen**, 040 314 3018. Voit myös ilmoittaa kiinnostuksestasi 14.8. mennessä Lyytin kautta osoitteessa lyyti.in/vapaaehtoiseksioloahuoneelle24

Tuusulan kunta haastattelee kaikki vapaaehtoisiksi haluavat, ja olohuoneelle valitaan haastattelun jälkeen tehtäväänsä sopivat ehdokkaat. Annamme vapaaehtoisiksi valituille koulutuksen, jossa käydään läpi olohuoneiden käytäntöjä sekä sitä, miten ikäihmisen kanssa on hyvä toimia.

Vapaaehtoistehtävä räätälöidään jokaiselle mukana olevalle sopivaksi. Tuusulan kunta tekee vapaaehtoistoiminnasta sopimuksen vapaaehtoisensa kanssa, ja hänet perehdytetään omaan tehtäväänsä. Halutessaan henkilö voi osallistua vapaaehtoisille järjestettyihin virkistystapahtumiin ja koulutuksiin.

Vapaaehtoinen sopii vapaaehtoisvuorot etukäteen vapaaehtoistoiminnan koordinaattorin kanssa. Halutessaan vapaaehtoinen voi lopettaa tehtävänsä tai laittaa sen tauolle. Myös vapaaehtoistehtävän vaihtaminen on mahdollista.

Ikäihmisten olohuoneita järjestetään Tuusulassa Riihikalliossa, Hyrylän keskustassa Mäntymäellä ja Kalliopohjassa, sekä Jokelassa ja Kellokoskella. Vapaaehtoinen voi valita, millä olohuoneella ja milloin hän haluaisi toimia vapaaehtoisena.

Lisätietoja olohuonetoiminnasta saa Tuusulan kunnan kotisivuilta osoitteesta: tuusula.fi/kohtaamispaikat ●

Teksti: Henna Kärki

Yhteistyö tiivistyy ruoka-avussa

Keski-Uudellamaalla ruoka-apua tarjoaa 12 järjestöä. Ne toteuttavat ruoka-apua monissa muodoissa joko pääasiallisesti tai osana muuta toimintaansa. Tuusulassa toimii neljä järjestöä, jotka jakautuvat alueellisesti eri puolille kuntaa ja tavoittavat useita kohderyhmiä.

Jokelan alueella toimii kaksi järjestöä. Eväskassi ry toteuttaa hävikkiruokajakelua keskiviikkoisin klo 17 Palopurossa Hyvinkään rajan tuntumassa. Myös Kunnan Elämä ry:n Hävikistä Hyväkkiä -tiistajako toteutetaan viikoittain. Paikka on Tiilitehtaan ruokala Jokelassa, ja jako alkaa klo 16.45.

Kellokoskella osana osallisuustoimintaansa ruoka-aputoimintaa toteuttaa Yksinäiset yhteen ry. Järjestön toimintana on kokoontua yhteen vaihtelevasti eri paikoissa yhteisen mukavan tekemisen muodossa. Mukaan pääsee ilmoittautumalla sähköpostitse osoitteeseen yksinaisten.toiminta@gmail.com.

Hyrylän keskustassa toimiva Autetaan yhdessä Tuusulassa ry tekee avustustyötä ja yhteisöllisyyden edistämistä pääasiassa ukrainalais-

taustaisten henkilöiden parissa. Yhdistyksellä on ruoka- ja vaateavustusten jakoa parillisina viikkoina keskiviikkoisin klo 18 osoitteessa Autoasemankatu 2.

Saavutettavuutta ja yhteistyötä

Tämän vuoden alussa starttasi sosiaali- ja terveystieteiden rahoituksella Keski-Uudenmaan kuntien yhteistyöhanke, jossa pureudutaan ruoka-avun saavutettavuuteen ja yhteistyöhön.

Hankkeessa tuetaan 12:ta alueella toimivaa ruoka-apua jakavaa järjestöä ja edistetään ihmisten ohjautumista palveluihin yhdessä hyvinvointialueen kanssa. Tuusulan kunta vastaa yhteisen hankkeen koordinoinnista.

Mukana olevia järjestötoimijoita tuetaan ruoka-aputoiminnan järjestämiseen kohdennetulla valtionavustuksella, jota käytetään toiminnan järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin, muun muassa kuljetus- ja varastointikustannuksiin. Ruoka-aputoimintaa toteutetaan järjestöissä pääasiassa vapaaehtoistyönä antaen ja saaden apua, tukea ja hyvää mieltä. Ruoka tuo ihmiset yhteen! ●

Lisätietoja ruoka-avusta alueellamme saa toimijoiden Facebook-sivuilta ja osoitteesta ruoka-apu.fi.

Hankkeesta lisätietoja antaa hankekoordinaattori Henna Kärki, henna.karki@tuusula.fi, 040 314 3080

Osbu-projektit tuovat tuusulalaisten toiveet todeksi

Tuusulassa osbu-projektit eli osallistuva budjetointi tuo asukkaiden toiveet ja ideat käytännön tasolle. Viimeisimpien projektien ansiosta kunnan eri osissa on toteutettu monenlaisia hankkeita, joista asukkaat voivat kesän aikana nauttia.

Seikkailureitti Ristikivessä

Ristikiven uusi seikkailureitti kutsuu perheen pienimmät tutkimusretkelle metsään. Reitti, joka on toteutettu yhteistyössä paikallisten asukkaiden ja Tuuspartion kanssa, tarjoaa mahdollisuuden havainnoida luontoa ja etsiä metsään piiloutuneita örkkejä.

Seikkailu alkaa Ojakärsämöntien parkkipaikalta ja kulkee frisbeegolfradan lomitse. Parin kilometrin pituista reittiä voi seurata joko Seppo-sovelluksen avulla tai puihin kiinnitettyjen keltaisten merkkien avulla.

Keväällä valmistui useita osbu-projekteja

Kevään aikana Tuusulassa on järjestetty lukuisia yleisötapahtumia lapsille, tarjottu monipuolista kerhotoimintaa ja hankittu uusia välituntivälineitä paikallisille kouluille. Lisäksi Rusutjärven uimarannalle on hankittu sinilevän mittauslaite veden laadun tarkkailemiseksi.

Erityistä huomiota on kiinnitetty myös viherympäristöön. Yhteensä 11 suurikokoista pihlajaa on

istutettu Jokelan Temmonpuistoon, Kellokosken Björkheimipuistoon ja Lahelan Sointulantien kentän ympäristöön. Nämä uudet puut parantavat alueiden viihtyisyyttä ja tarjoavat suojaa ja ravintoa paikalliselle linnustolle.

Koko Tuusula kukkimaan -projektissa on jaettu asukkaille kesäkukkien siemenpusseja ja kylvetty Tuusulaan kukkapeltoja.

– Elokuussa peltojen pitäisi olla parhaimmillaan, jos säät vaan suosivat, yhteisöpuutarhuri **Laura Turpeinen** kertoo.

Valmistuneita ja vielä toteutuksessa olevia projekteja voit seurata osoitteessa osallistu.tuusula.fi.

Kukkapeltojen paikat:

- Hyrylä: Rantatie 86
- Hyrylä: Rantaniityntien ja Hankkijantien risteuksen luona
- Lahela: Lahelantiellä Ristikiventien liikenneympyrän lähellä
- Jokela: Höyhensaarentien ja Ridasjärventien risteyksessä olevalla peltoalueella
- Kellokoski: Koulutiellä Kellokosken koulun eteläpuolella.

Teksti: Katja Repo
Kuva: Katariina Vääänen

Mistä löytyy Tuusulan monimuotoisin piha?

Kesä- ja heinäkuussa on käynnissä pihakilpailu, jossa etsitään monimuotoisinta pihaa.

Monimuotoisella pihalla on monenlaisia kasveja, puita, eri aikaan kukkivia kukkia, kerroksellisuutta, vesilammikoita, komposteja ja lahoppuuta. Hulevedet pääsevät imeytymään maahan, eikä niitä tarvitse johtaa muualle. Monimuotoisella pihalla ei puunata eikä stressata millintarkasta ruohonleikkuusta tai lehtien haravoinnista.

Pihakilpailuun voit ilmoittaa oman pihan tai ilmiantaa esimerkiksi ystävän, taloyhtiön tai vaikka lähiyrityksen pihan. Monimuotoisin piha palkitaan Krapilla Sadonkorjuumarkkinoilla 31.8. Lisäksi arvotaan palkinto kaikkien osallistujien kesken. Täytä ilmoittautumislomake osoitteessa tuusula.fi/pihakilpailu. Samalla nettisivulla on myös runsaasti vinkkejä oman monimuotoisen pihan suunnitteluun.

Monimuotoisuuden lisääminen on myös ilmastoteko. Parhaat monimuotoisuusideat jaetaan kunniamainintojen kera yhteiseen käyttöön. Tutustu ja poimi parhaat vinkit omaan käyttöön osoitteesta tuusula.fi/ilmastoteot.

Ilmoittautumislomake
osoitteessa
[tuusula.fi/
pihakilpailu](https://tuusula.fi/pihakilpailu)

Vinkkejä
osoitteessa
[tuusula.fi/
ilmastoteot](https://tuusula.fi/ilmastoteot)

Asumisneuvontaa itsenäistyville nuorille

Nuorten asumisneuvoja on osa Tuusulan ohjaamoverkostoa, jossa tuotetaan alle 30-vuotialle nuorille maksuttomia ja helposti saavutettavia palveluja yhden oven takaa.

Nuoret tulevat mielellään keskustelemaan itsenäistymisen ja asumisen asioista kasvotusten asiantuntijan kanssa. Kasvokkain kohtaamalla vuorovaikutustilanne kehittyy luontevaksi, ja samalla voidaan jutella muistakin asioista elämäntilanteen taustalla.

Itsenäistymiseen liittyvissä asioissa nuoren kannattaa tulla hyvissä ajoin juttelemaan asumisneuvojan kanssa, jotta muuttamisen hetkellä tilannekuva on selkeä ja budjetointi sekä riittävät asumisen taidot hallussa.

Asumisneuvojaan voi olla yhteydessä missä asumisen vaiheessa tahansa, mutta ennakkoon on aina helpompaa taklata mahdollisia haasteita ja ongelmatilanteita, jolloin asumisen jatkuminen ja sujuminen on mutkattomampaa.

Asumisneuvonnasta saa apua esimerkiksi budjetointiin ja neuvontaa vuokranmaksuasioihin. Myös asumisen etuuksista voi keskustella asumisneuvojan kanssa, ja asuntoa voidaan etsiä yhdessä.

Kelan etuuksissa tuli 1.4.2024 voimaan muutoksia, jotka saattoivat tulla joillekin yllätyksenä. Muuttuneessa tilanteessa tärkeintä on mahdollisimman nopea reagointi ja oman tilanteen selvittäminen. Velkaantumista kannattaa välttää, koska tällöin asumisenkin asiat hankaloituvat huomattavasti. Raha-asioissa ja budjetoinnissa ei tarvitse jäädä yksin, vaan apua on saatavilla ja asiat helpommin korjattavissa ennen niiden kärjistymistä. ●

Asumisneuvontaa on Tuusulassa saatavilla kaikille, iästä tai asumismuodosta riippumatta. Nuorten ja aikuisten asumisneuvoja Eevan tavoittaa ohjaamolta aina tiistaisin Ohjaamon avoimien ovien aikaan klo 13.00–15.30 ilman ajanvarausta. Muinakin päivinä Eevan voitavata Ohjaamalla ajanvarauksella.

Muut yhteystiedot asumisneuvojille:
Nuorten ja aikuisten asumisneuvonta 040 314 2241 / Eeva
Ikääntyneiden asumisneuvonta 040 314 3068 / Elina

Tule asumisen ennakkoinnin kurssille

Oletko miettinyt tulevaisuuden asumistasi?

Asumisneuvonta järjestää yhdessä Tuusulan opiston ja Jokelan kansalaisopiston kanssa ikääntyville ja heidän läheisilleen suunnatun asumisen ennakkoinnin kurssin. Kurssin aikana pääset keräämään vinkkejä asumisen tulevien tarpeiden pohdinnan tueksi ja aloittamaan yhdessä asumisen ennakoitisuunnitelman tekemistä.

Kurssipaikat ja ajat:

- Tuusulan opisto, Monion Riihi-sali: tiistaisin 24.9., 1.10. ja 8.10.2024 klo 18–19.30
- Jokelan kansalaisopisto, Jokela-talon sali: tiistaisin 22.10., 29.10. ja 5.11.2024 klo 18–19.30.

Ilmoittautuminen kurssille elokuussa opistojen oman ilmoittautumisjärjestelmän kautta.

Lisätiedot: asumisneuvoja
Elina Kolehmainen, 040 314 3068
(29.7.2024 alkaen klo 9-15)

KEUSOTE

Teksti: Katja Santalahti

Nauti auringosta ja helteestä turvallisesti

Kesän valosta ja lämmöstä on ihana nauttia pitkän talven jälkeen, mutta helteet eivät pelkäästiän heli meitä – kuumuus voi ottaa koville. Tässä vinkkejä paahteen päihittämiseksi.

1. Juo riittävästi. Nauti nestettä säännöllisesti pitkän päivää. Jano on merkki liian vähäisestä nesteen nauttimisesta, joten juo jo ennen kuin sinulle tulee jano.

2. Viilennä sisätilat. Pidä päiväaikaan ovet ja ikkunat kiinni. Sulje myös verhot ja kaihtimet. Illalla ilman viilentyessä avaa ikkunat ja tuuleta asunto läpivedolla. Sammuta turhat sähkölaitteet.

3. Viilennä itsesi. Pukeudu kevyesti väljiin vaatteisiin. Luonnonmateriaalit ovat kesällä viileitä. Kehoa voi viilentää esimerkiksi viileällä suihkulla tai kylmäkääreillä.

4. Vältä suoraa auringonpaistetta. Vältä ulkona kuumia paikkoja ja auringonpaahdetta. Parhaan suojan UV-säteilyltä antaa peittävä vaateus. Aurinkovoide kannattaa levittää iholle hyvissä ajoin ennen aurinkoon menoa, ja voidetta pitää lisätä, jos oleskelee ulkona pidempään.

5. Huolehdi läheisistäsi. Varmista esimerkiksi yksin asuvan läheisesi, naapurisi tai tuttavasi selviytyminen hellejakson aikana. Lapset eivät ymmärrä itse suojautua kuumuudelta, joten heitä on opastettava.

6. Tunnista oireet. Lieviä kuumuuteen liittyviä oireita ovat esimerkiksi jano, suun kuivuminen, vähentynyt virtsaamistarve, virtsan värin tummeneminen, lihaskrampit ja raajojen turvotus. Vaikeampia lämpösairauden oireita voivat olla esimerkiksi heikotus, päänsärky, pahoinvointi, uupumus, sekavuus, sydämen rytmihäiriöt, hengenahdistus, rintakipu, hengityksen vinkuminen, liman erityksen lisääntyminen ja perussairauden oireiden paheneminen.

Mikäli sinulla tai läheiselläsi on kuumuuteen liittyviä oireita, jotka eivät helpotu omin konstein, ota yhteyttä arkisin klo 8–16 Keusoten lääkärin ja hoitajan vastaanoton puhelinasiointiin (p. 019 226 0505), muina aikoina Päivystysapuun (p. 116 117) tai hätätilanteessa hätänumeroon 112.

Urheilukeskuksesta kehitty yhä upeampi liikkujien keidas

Tuusulan Urheilukeskusta kehitetään määrätietoisesti moderniksi ja monipuoliseksi liikunta- ja vapaa-ajan harrastamisen keskeiseksi. Parhailaan rakennetaan monitoimihallia, joka tarjoaa valmistuttuaan upeat tilat niin jalkapallon kuin monien muidenkin lajien harrastajille.

Vasta työmaa-alueen nurkalla rajuaa hallikokonaisuuden massiiviset mitat: pinta-alaa yli 12 000 m² ja sisätilavuutta yli 170 000 m³. Jalkapallohallin teräsrungon jänneväli on yli 70 metriä.

Kevättalven aikana työmaalle on noussut korkea liikuntasali ja sen viereen muun muassa aulatilat, pukuhuoneet ja kuntosalin sisältävä rakennusosa. Tämän lehden ilmestyessä kokonaisuuden suurin osa, kaarevakattoinen jalkapallohalli, on alkanut saada muotoaan runkotöiden käynnistyttyä.

Ennen kuin rakennuksia on päästy kohottamaan maanpinnalta ylös, on itse maanpintaa täytynyt kohottaa. Rakennuspaikan maanpinta oli alueen aiemman käytön seurauksena alempana kuin sitä ympäröivä alue, ja työmaalle on ajettu satoja kuormia täytemaata.

Jalkapallohallin ulkoverhous on vaaleaa sääkestävää PVC-kangasta. Kangaskerros väliin puhalletaan lämpöeriste. Kaukolämmöllä ja kierto-

ilmapuhaltimilla hallissa pidetään talvipakkasillakin noin +9 °C sisälämpötila. Koneellinen viilennys on mahdollista lisätä halliin myöhemmin.

Maalämpöä kiinteistöön ei voitu toteuttaa pohjavesialueella sijainnin takia, mutta auringon lämpösäteilyn hyödyntämiseen varaudutaan rakentamalla valmius aurinkopaneelien asentamiseen.

Jalkapallohalli tulee valmistuttuaan olemaan todella kovassa käytössä; pallo liikkuu nurmella jopa 16 tuntia vuorokaudessa. Kentän tekoturmen alle sijoitetaan joustokerros kentän ominaisuuksia parantamaan. Täyteaineena on kumirouhe, joka säilyttää hyvin ominaisuutensa. Tekoturmen hankinta kilpailutettiin yhdessä toisen hallihankkeen kanssa, jotta hintaa saataisiin alemmas.

– Tämä on ollut mukava projekti, ja yhteistyö rakentajan kanssa on sujunut mainiosti, toteaa Tuusulan Urheilukeskus Oy:n toimitusjohtaja **Ilpo Kilpeläinen**.

– Kohde on ison kokonsa takia haastava mutta todella mielenkiintoinen tehdä, täydentää työmaan vastaava mestari **Juhana Kaipainen** Tekova Oy:stä.

– Monitoimihalli on projektin yleissuunnitelman suurin yksittäinen investointi, jonka toteuttamiseen on löydetty upeat kumppanit, kertoo Tuusulan kunnan vapaa-aikapalveluiden päällikkö **Risto Kanerva**.

Halli valmistuu ja otetaan käyttöön pian ensi vuodenvaihteen jälkeen. Siihen mennessä on myös rakennettu lisää pysäköintitilaa kasvavia käyttäjämääriä palvelemaan. Myöhemmin hallikokonaisuuden kupeeseen tehdään vielä monipuolinen ulkoliikunta-alue kuntoiluvälineineen. ●

Teksti ja kuva: Timo Nurmi

Uimahallin korjauksen suunnittelu etenee Rannekkeiden voimassaoloaika jatketaan hallin kiinniolon takia

Tuusulan uimahallin kymmeneen käyntiin oikeuttavien rannekkeiden voimassaoloaika jatketaan yhdeksällä kuukaudella, koska halli on kiinni korjaustyön ajan. Voimassaolon jatkaminen koskee rannekkeita, joiden käyttöajasta osa osuu hallin kiinnioloajalle.

Vuosirannekkeiden osalta käyttöaikoja pidennetään niin, että rannekkeita voi hallin kiinnioloa huolimatta käyttää täydet 12 kuukautta. Jos vuosirannekkeen käyttöajasta esimerkiksi kolme kuukautta osuu hallin kiinnioloajalle, voimassaoloaika pidennetään kolmella kuukaudella.

Hallin kiinnioloaikana kuntalaiset voivat normaaliin tapaan käyttää naapurikuntien uimahallien palveluita. Tuusulan uimahallista ostetut rannekkeet ovat voimassa myös Keravan ja Järvenpään uimahalleissa.

Hyrylässä sijaitsevan Tuusulan kunnan uimahallin peruskorjaus alkaa ensi vuonna. Tällä hetkellä meneillään on korjauksen suunnitteluvaihe, joka valmistuu lokakuussa. Halli on suljettu huhnikuun 2025 lopusta vuoden 2025 loppuun.

Halli peruskorjataan, koska sen rakenteissa on havaittu vesieristeen heikentymistä ja rakenteiden rapautumista. Korjaustöiden yhteydessä tehdään myös hallin kahvila- ja aulatilojen muutostöitä. ●

Jokelan Apteekinlammelle uutta ilmettä

Työmaa-aitojen ympäröimää Apteekinlampea perusparannetaan. Tavoitteena on luoda Apteekinlammesta viihtyisä oleskelupuisto ekologisia arvoja unohtamatta.

Työt Apteekinlammella aloitettiin alkuvuonna ruoppaamalla lampi osmankäämin ja muun liiallisen vesikasvillisuuden poistamiseksi. Lampea ympäröivän puiston perusparannus alkaa loppukesällä. Perusparannuksella puistosta pyritään luomaan viihtyisä ja monimuotoinen alue. Pienelle puistoalueelle rakennetaan kaksi puista oleskelualueita aivan veden ääreen.

Apteekinlammen ympärille rakentuva puisto kunnioittaa Jokelan tiiliteollisuuden historiaa. Lammen ympärillä kulkevat puistokäytävät viimeistellään punaisella murskeella, ja istutettavien puiden ympärillä käytetään tiiliä yksityiskohdissa.

Puistossa pyritään säilyttämään mahdollisimman paljon olemassa olevaa kasvillisuutta. Tärkein säilytettävä puu alueella on suuri kuusi, johon uusitaan kausivalaistus. Valoa saavat myös oleskelualueet, joiden rakenteita korostetaan led-valonauhoilla.

Vaikka Apteekinlampi on kooltaan hyvin pieni, sen merkitys luonnon monimuotoisuuden kannalta ei ole mitätön. Se on muiden lampien tavoin elinympäristö linnuille. Apteekinlammessa on nähty uiskentelevan esimerkiksi liejukanoja ja mustakurkku-uikkua.

Perusparannuksen jälkeen lampea ympäröivät myös pörräisten suosikkikasvit. Monimuotoiset perennojen ja niittykukien sekaistutukset sijoite-

taan vyöhykkeittäin lammen ympärille. Vedenrajaan istutetaan kostean paikan kasvit ja ylempään rinteeseen vähemmän vettä tarvitsevat lajit.

Istutuksissa komeilevat pörräisten iloksi muun muassa rantakukat, ajuruohot, kurjenpolvet ja salviat. Istutettavista puista pihlajat ja koristeome-napuut tarjoavat kukkaloistetta ihmisille, mutta myös ravintoa pölyttäjille ja linnustolle.

Apteekinlammen perusparannus toteuttaa 2020 vuonna valmistunutta Jokelan lampien toimenpidesuunnitelmaa.

Toimenpidesuunnitelmaan kerättiin tuusulaisten toiveita asukastilaisuuksissa, lampikävelyillä, työpajoissa ja kyselyillä vuosina 2019 ja 2020. Suunnitelmatyössä tehtiin laajaa yhteistyötä asukkaiden ja muiden toimijoiden kanssa. Ohjausryhmään kuului kunnan asiantuntijoiden lisäksi maanomistajien, Jokelan kehittämisverkoston, ympäristökeskuksen ja Keski-Uudenmaan lintutieteellisen yhdistyksen edustajia. ●

Teksti: Laura Turpeinen
Kuva: Timo Nurmi

Puustellinmetsän koirapuisto on nyt käytössä

Keväällä valmistunut Puustellinmetsän koirapuisto on viimeisin lisäys Tuusulan koirapuistojen verkostoon.

Puustellinmetsän koirapuisto avattiin käyttöön toukokuussa. Koirapuisto oli hetken käytössä myös talvella, kun rakennustyöt olivat tauolla pakkasen ja lumen takia. Muutamana vuonna käytössä ovat olleet myös Puustellinmetsässä ja Kotuntielä sijaitsevat lammasaitaukset, joihin on voinut tuoda koiria lampaiden laidunkauden ulkopuolella. Enää Tuusulan kunnan lammasaitauksiin ei saa tuoda koiria.

Rykmentinpuiston alueella on paljon koiranomistajia, jotka ovat odottaneet innolla koirapuiston valmistumista.

– Koirapuistossa oli jo talvella hurja määrä käyttäjiä. Koiranomistajilta tuli positiivista palautetta etenkin täysin erillisistä isojen ja pienten koirien aitauksista, kertoo kunnanpuutarhuri Mia Järvinen.

Puustellinmetsän koirapuisto on suunniteltu Kennelliiton suositusten mukaisesti. Koirapuiston sisään ja sen ympärille on istutettu runsaasti varjostavaa kasvillisuutta. Myös sateensuojana toimiva maksaruohokatos tuo varjoa paahteiseen puistoon ja auttaa varsinkin ennen kuin puut kasvavat lopulliseen kokoonsa.

Tuusulassa on viisi koirapuistoa: Jokelassa, Kellokoskella ja kolme puistoa Etelä-Tuusulassa. ●

Muista nämä koirapuistoissa

- Korjaa koiran jätökset niille varattuun roska-astiaan.
- Koiraa ei saa jättää yksin tai valvomatta aitaukseen.
- Älä tuo aitaukseen koiran omia leluja, äläkä heittele keppejä aitauksessa.
- Pidä aitauksen portti aina suljettuna.
- Aitaukseen ei saa viedä sairasta, vihaista, kiimaista tai rokottamatonta koiraa.
- Koira pidetään aitauksessa aina irrallaan ilman valjaita tai kaulapantaa.
- Älä vie isoa koiraa pienten koirien aitaukseen.

Koirapuistot Tuusulassa

- Puustellinmetsänpuiston koirapuisto (Rykmentin puistotie)
- Tuuliviirinpuiston koirapuisto (Tuuliviirinpuisto)
- Riihikallion koirapuisto (Haukantie)
- Kellokosken koirapuisto (Carlanderintien ja Kaukolantien risteys)
- Peltokaaren koirapuisto (Peltokaaren puistotie)

Talot tarinoivat jälleen loppukesällä

Viime vuonna ensimmäistä kertaa järjestetty ja huiman 600 hengen kävijämäärän saavuttanut Tarinoiden Talot -tapahtuma järjestetään taas lauantaina 10.8. Jokelassa. Tänä vuonna mukana on kaksi uutta kohdetta lähes kaikkien viimevuotisten talojen lisäksi.

Tapahtumassa jokelalaiset avaavat ovensa omiin koteihinsa. Jokaiseen kohteeseen ja kotiin liittyy aina oma tarinansa, ja talojen historian lisäksi näitä ihania tarinoita avataan myös paikalle saapuvalle yleisölle.

Tämän vuoden kohteissa värit ja taide ovat erityisesti esillä. Vaikka mukana on samoja kohteita kuin viime vuonna, uutta ihasteltavaa varmasti riittää! Myös tapahtuman tunnelma muuttuu aina vieraittensa mukana.

Tarinoiden Talot -tapahtuma sopii päiväretkikohteeksi ihan kaiken ikäisille, sillä tekemistä ja näkemistä riittää myös perheen pienimmille, toki kohteesta riippuen. Päivän aikana pääsee myös nauttimaan monenlaisten pop up -kahviloiden maukaista antimista ja tutustumaan hyvin laajan sisustustyöliien valikoiman tunnelmaan.

Jos haluat olla mukana päivässä myyntikojun tai muun kävijöitä ilahduttavan ohjelman kanssa, ota yhteyttä Jenniin osoitteeseen jenni.karkkainen@tuusula.fi tai numeroon p.040 314 3562.

Voit myös seurata tapahtuman kuulumisia osoitteesta tapahtumat.tuusula.fi tai Instagramista: @tarinoidentalot

KESÄTAITEILIIJA

Teksti: Jaana Hopeakoski
Kuva: Ohoi Creative, Kalle Särkkä

Sirkustaiteilija Manta Näkkäljärvi on Tuusulan kesätaiteilija 2024

Jokelalainen sirkustaiteilija ja -pedagogi Maaret "Manta" Näkkäljärvi on valittu Tuusulan kesätaiteilijaksi 2024. Paikkaa haki 29 eri taidealojen edustajaa. Näkkäljärvi toteuttaa kesän aikana uuden tuliesityksen sekä esiintyy ja pitää työpajoja eri puolilla Tuusulaa.

Sirkusammattilainen ja sirkuksen opettaja, 26-vuotias **Manta Näkkäljärvi**, on valmistunut teatteri-ilmaisun ohjaajaksi. Hän on työskennellyt kuluneen vuoden aikana Linnanmäen ja Pukinmäen sirkuskouluissa sekä Sirkus Magentassa harrastusryhmien ohjaajana.

– Olen innoissani tästä työpaikasta. Tuusula on ollut kotipaikkani lapsesta asti, ja on hienoa päästä esiin taiteeni kanssa ja tuoda sitä näkyville kuntalaisille, Näkkäljärvi sanoo.

Näkkäljärvi työstää kesän aikana uutta tulti- taide-esitystä, josta nähdään paloja 9.8. Tuusulan

taiteiden yössä Kotorannanpuistossa. Lisäksi hän järjestää jongleeraustyöpajoja lasten puistoruokailuissa, MONI ON ICON -tapahtumassa 8.6. ja Tuusula-päivänä 22.7.

Kesätaiteilija käy esiintymässä myös päiväko- deissa ja palvelutaloissa, eli tuusulalaisilla on useita mahdollisuuksia päästä osallistumaan kesätaiteili- jan työskentelyyn.

Tuusula palkkasi kesätaiteilijan ensimmäis- tä kertaa vuonna 2022. Kesätaiteilijan työn on tarkoitus kannustaa taiteilijan uransa alkupäässä olevaa henkilöä tekemään taiteellista työtä ja toteuttamaan hakuvaiheessa esittämänsä taidepro- jektin. Kesätaiteilija työskentelee kesä-heinäkuun Tuusulan kunnalla kulttuurituottajien tiimissä. ●

Manta Näkkäljärvi esiintyi Duo Jemman kanssa Tuusulan taiteiden yössä 2023.

Lasten jongleeraustyöpajat puistoruokailuissa

Tule tutustumaan jongleeraukseen ja kokeilemaan eri välineillä temppuilua kesätaiteilija Manta Näkkäljärven työpajoihin! Aikataulu osoitteessa tuusula.fi/puistoruokailu

Elintarvikkeiden säilytysvinkkejä kesähelteille

Helteillä jo tavalliselle kauppareissulle on hyvä ottaa mukaan kylmää eristävä kassi tai kylmälaukku, jossa helposti pilaantuvat tuotteet saa kuljetettua kotiin kylmänä. Pakasteita voi käyttää kuljetuksessa ”kylmäkalleina”, mutta sulaneet pakasteet on syytä käyttää jäädyttämättä niitä enää uudelleen. Jos ruokia ei ole mahdollista pitää kylmänä kuljetuksen aikana, kannattaa kylmäsäilytystä vaativat tuotteet ostaa mahdollisimman lyhyen kuljetusmatkan päästä kotiin ja mökille.

Hyvä jääkaapin lämpötila on enintään +6 °C. Tuore kala ja mäti vaativat säilyäkseen kylmemmän, alle +3 °C säilytyspaikan. Myös vakuumpakutat ja marinoidut tuotteet on säilytettävä kylmässä.

Säilytysolosuhteet ilmoitetaan elintarvikkeiden pakkausmerkinnöissä. Jos valmistaja on määritellyt tuotteen kylmässä säilytettäväksi, on myös tuotteen säilyvyysaika määritelty sen mukaisesti. Jos kylmäsäilytyksessä on ollut puutteita, tuote ei

välttämättä säily valmistajan määrittelemään viimeiseen käyttöpäivään saakka.

Tutki ennen kuin heität pois

Jos tuotteelle on määritetty viimeinen käyttöpäivä, se tarkoittaa nimensä mukaisesti päivää, jona valmistaja on tarkoittanut tuotteen viimeistään käytettäväksi. Avatulle pakkaukselle säilyvyysaika on lyhyempi.

Parasta ennen -merkinnällä tarkoitetaan vähimmäissäilyvyysaika, johon saakka elintarvike säilyttää sille tyypilliset ominaisuudet. Yleensä elintarvike on käyttökelpoinen vielä parasta ennen -päiväyksen jälkeenkin. Tuotteen laatua voi tuolloin tarkkailla aistinvaraisesti. Jos tuote näyttää, tuoksuu ja maistuu ihan hyvältä, sitä on turvallista syödä.

Yli jääneet lämpimät ruuat on syytä jäädyttää ripeästi, sillä mikrobien kasvu on nopeimmillaan +20...+40 °C lämpötilassa. Jos ruokien nopeaan jäädyttämiseen ei ole mahdollisuutta, on parempi hävittää ruokailusta jääneet lämpimät ruuat.

Mökille ja retkille ruokia suunnitellessa kannattaa jo etukäteen miettiä kylmäsäilytyksen mahdollisuus. Jos käytössä ei ole kylmätilaa tai sitä on vain vähän, on turvallisinta käyttää muita kuin helposti pilaantuvia elintarvikkeita. Kuivaelintarvikkeet ja säilykkeet ovat erinomaisia mökki- ja retkiruokia. ●

Teksti: Jaana Niemi-Aro
Kuva: Elisabetta Daniele / Pixabay

Anna hyvät elinolot kesäkanoille ja -lampaille

Kesäkanat ja -lampaat tuovat pitäjälleen paljon iloa ja ovat palkitsevia eläimiä hoitaa. Eläinten pitoon liittyy kuitenkin velvoitteita, joista on huolehdittava.

Vaikka hankisit vain muutamia kanoja, lampaita tai vuohia kesän ajaksi, sinun on rekisteröidyttävä eläintenpitäjäksi. Voit rekisteröityä Ruokaviraston sivuilta löytyvällä sähköisellä lomakkeella.

Jo ennen eläinten hankkimista on selvítettävä, mitä vaatimuksia eläimen pitopaikalle on eläinten hyvinvointilainsäädännössä. Eläimelle on oltava muun muassa riittävästi tilaa, mahdollisuus lajinmukaiseen käyttäytymiseen, ja pitopaikan on oltava turvallinen.

Lajinmukainen käyttäytyminen tarkoittaa esimerkiksi, että kanan on päästävä kuopsuttamaan maata sekä nukkumaan orrelle. Lammas kaipaa laumaeläimenä seurakseen lajitovereitaan. Eläimille on oltava myös riittävä säänsuoja, ja kevätmuuton aikana on huomioitava rajoitukset siipikarjan ulkona pitämiseksi.

Eläimille on oltava lajille sopivaa rehua ja puhdasta vettä. Tärkeää on myös muistaa, että eläinten hyvinvointi ja pitopaikka on tarkistettava vähintään kerran päivässä. Sairaille ja loukkaantuneille eläimille on hankittava asianmukaista hoitoa.

Usein kesäkanojen munia käytetään vain omassa taloudessa; siitä ei tarvitse tehdä erillistä ilmoitusta. Jos tarkoituksena on myydä tai luovuttaa munia, alkutuotannon toiminnasta on tehtävä ilmoitus Keski-Uudenmaan ympäristökeskukseen ja lintuparvelle on tehtävä salmonellatutkimus. Salmonellanäytteenotosta saa ohjeita kunnan eläinlääkäriltä. Myös lihan suoramyynti edellyttää alkutuotannon ilmoitusta.

Jos yli kymmentä kanaa tai kukkoa pidetään taajama-alueella, kannattaa myös selvittää terveys- ja eläinlainsäädännön mukaisen ilmoituksen tarve Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksesta.

Lampaita ja joskus kanojakin voi vuokrata kesän ajaksi, jolloin eläimet palaavat syksyllä lähtötalteen. Jos tila ei ota eläimiä takaisin, kesäkanojen tai -lampaiden pitäjän on huolehdittava siitä, mitä eläimille tehdään kesän jälkeen. ●

Lisätieto Ruokaviraston sivuilta qr-koodin takaa.

<https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/lemmikki-ja-harraste-elaimet/uutiset/oletko-ottamassa-kesakanoja-jatai-lampaita/>

Siippoon Maa- ja kotitalousnaisille kiitosta

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta on myöntänyt Tuusulan Siippoon Maa- ja kotitalousnaisille kunniaininnan aktiivisista ja pitkään jatkuneista roskienkeruutalkoista. Tunnustus myönnettiin Keski-Uudenmaan ympäristöpalkinnon jakamisen yhteydessä.

Siippoon Maa- ja kotitalousnaisten toiminta roskien keräämiseksi alkoi jo vuonna 2001, joten takana on paljon yhteiseksi hyväksi tehtyä talkootoimintaa paikallisella tasolla. Yhteisössä on huomattu tarve ympäristön siistimiselle, ja toimeen on tartuttu tomerasti ja pitkäjänteisesti.

– Tämä on tosiaan meillä jo pitkä perinne. Aina keväällä ennen kasvukautta lähemme kiertelemään kylän teitä ja siivoamme tienvarsille heitetyt roskat talteen. Lopuksi kokoonnutaan vielä hetkeksi kahville. Sovimme aikatauluista somessa, ja porukan saaminen mukaan on ollut aina helppoa. Tänä keväänä roskia oli ehkä hiukan edellisvuosia vähemmän, kertoo **Jaana Haapaniemi** Siippoon Maa- ja kotitalousnaisista.

Vuoden 2024 ympäristöpalkinto myönnettiin Mäntsälän Sälinkään kylätoimintaryhmälle moni-

puolisesta ja vaikuttavasta talkootyöstä erityisesti Kilpijärven hyväksi. Koko kyläyhteisö on sitoutunut talkoisiin ja osallistuu aktiivisesti toimintaan. Järven ekologinen tila on luokituksestaan huono, ja paikallinen työ ja ihmisten sitoutuminen on tärkeää, jotta Kilpijärven tilaa saadaan parannettua.

Toimintaryhmän panostus mm. jokasyksyisiin hoitokalastuksiin on huomattava, ja niiden myötä järvestä on saatu poistettua kymmeniä tuhansia kiloja järven rehevyyttä ylläpitävää särkikalastoa. Myös muilla toimilla, kuten vesikasvien niitolla, järven hapetuksella, uppopuhdistamoilla ja laskeutusaltailla on pitkäaikaisesti pyritty parantamaan järven tilaa.

Keski-Uudenmaan ympäristöpalkinto on jaettu vuodesta 2014 lähtien. Vuodesta 2022 lähtien palkinto on jaettu joka toinen vuosi. Palkinnon saaneisiin voi tutustua Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen verkkosivuilla.

Vuoden 2024 ympäristöpalkinnon teemaksi ympäristökeskus on valinnut talkoo- ja yhteisötoiminnan. Palkinnolla halutaan kannustaa ympäristönsuojelun kannalta esimerkilliseen ja ansiokkaaseen toimintaan.

Ympäristölautakunta päättää palkinnonsaajasta ympäristökeskuksen ohjausryhmän esityksestä. ●

Teksti: Annina Vuorsalo

Kuva: Laura Turpeinen

Espanjansiruetanoille kyytiä mobiilipelin avulla

Kesäkuun alussa KUUMA vieras -hankkeessa on pilotoitu espanjansiruetanan torjuntaa Crowsorsa-mobiilipelillä.

Pilottiprojektissa asukkaat ovat keränneet ja hävittäneet espanjansiruetanoita ja toimittaneet niitä maitotölkeissä sovelluksen osoittamiin keräysastioihin.

Tuusulan alueelle sijoitettiin kahdeksan keräysastiaa. Jokaisesta roskikseen toimitetusta tölkillisestä kerääjä sai sovelluksen kautta neljän euron rahapalkkion. Palkkiorahaa oli hankealueella käytettävissä vähän yli 3 000 euroa.

Espanjansiruetana on haitallinen vieraslaji, joka on monelle harmillisen tuttu omalta pihalta ja lähiympäristöstä. Espanjansiruetana kasvaa 7–14 cm pituiseksi ja on rakenteeltaan tukeva. Sen väriyty vaihtelee oranssinpunaruskeasta likaisenruskeaan. Lajia ei pidä sekoittaa harmittomiin ukko- tai metsätanoihin.

Espanjansiruetanalla oikealla kyljellä oleva hengitysaukko on kilven etuosassa, esimerkiksi ukkoetanalla sen sijaan kilven takaosassa. Ukkoetanalla on selkeä harjas selässä, espanjansiruetanan selkä on harjaton. Espanjansiruetana esiintyy tyypillisesti joukoittain, ukko- ja metsätanat yksittäin.

KUUMA vieras innostaa ympäristönsuojeluun

Tuusula on mukana Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen KUUMA vieras -vieraslajihankkeessa, jossa lisätään tietoisuutta haitallisista vieraslajeista sekä osallistetaan ja innostetaan ihmisiä oman lähiympäristön suojeluun.

Hankealueeseen kuuluvat Järvenpää, Kerava, Mäntsälä, Nurmijärvi ja Tuusula. Alueella muodostetaan kokonaiskuva vieraslajitilanteesta ja pyritään tunnistamaan tärkeimmät vieraslajit ja niiden esiintymisaluet. Hankkeessa luodaan uusia toimintatapoja vieraslajityön tehostamiseksi, kehitetään yhteistyötapoja ja tuetaan hankealueen kuntia vieraslajityössä. ●

”

KUUMA vieras -vieraslajihankkeessa innostetaan ihmisiä oman lähiympäristön suojeluun.

”

Etanat kuriin - Jokelan alueen osbu-projekti

Etanoita torjutaan talkoilla ja syöteillä. Syöttejä jaetaan jokelalaisille niin pitkään kun niitä riittää. Etanasyötti ja sen tehoaine rautafosfaatti ovat harmittomia siileille, kotieläimille, madoille ja muille hyödyllisille ötököille.

Lähetä nimesi, osoitteesi ja kuvaus etanaongelmasta sähköpostilla: yhteisopuutarhuri@tuusula.fi.

Seuraavat talkoot ovat 20.8. klo 17.30-19 etanaroskiksella osoitteessa Tikuntekijäntie 1, Jokela.

Lue lisää projektista: osallistu.tuusula.fi

Lisätietoa espanjansiruetanasta: keskiuudenmaanymparistokeskus.fi/espanjansiruetana

Huolehdi kaivoveden laaduntarkkailusta

Jos kiinteistöllä on oma kaivo, sen kuntoa sekä veden laatua ja riittävyttä on hyvä tarkkailla ympäri vuoden. Sade- ja sulamisvedet voivat vaikuttaa kaivoveden laatuun etenkin keväisin, jos kaivon kunnosta ei ole pidetty huolta.

Kurkistamalla rengaskaivon sisään näkee, onko kaivon seinämissä valumajälkiä. Samalla voi tarkastaa, onko kaivossa roskia tai onko sinne päätnyt jopa pieneläimiä. Porakaivoissa on hyvä tarkkailla huoltokaivon kuntoa. Huoltokaivossa seisova vesi tai pieneläimet voivat pahimmassa tapauksessa päästä myös porakaivoputkeen.

Kaivoveden laatu on syytä tutkia vähintään kolmen vuoden välein. Näytteen kaivovedestä voi ottaa itse. Kaivovesinäytepulloja voi hakea Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toimistolta osoitteesta Hyrylänkatu 8 C, Tuusula, Terveysvalvonta 3 krs. sekä talousvesilaboratorioista. Näytepullon hakijan pitää tietää, otetaanko näyte poravai rengaskaivosta.

Kaivovesitutkimuksia tekeviä laboratorioita on useita. Ruokaviraston hyväksymät talousvesilaboratoriot on listattu verkkoon Ruokaviraston kotisivuille osoitteeseen ruokavirasto.fi/laboratoriopalvelut/ruokaviraston-hyvaksymat-laboratoriot/talousvesilaboratoriot/

Lisätietoa kaivon tarkastuksesta sekä kunnostamisesta löytyy Terveystietokeskuksen sivuilta osoitteesta thl.fi/aiheet/ymparistoterveys/vesi/kaivovesi

Noudata näytteenotossa ja kuljetuksessa aina tarkasti laboratorion ohjeita.

Ympäristökeskuksesta haetut näytepullot voi palauttaa ilman erillistä ajanvarausta torstaisin klo 12 mennessä Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen Terveysvalvonnan toimistolle. Näytteet voi myös viedä suoraan laboratorioon laboratorion

ohjeistuksen mukaisesti. Jotta tulos olisi luotettava, näyte kannattaa toimittaa analysoitavaksi näytteenottopäivän aikana. Tulokset tulevat noin kahden viikon kuluessa. Tutkimuskuluista vastaa kiinteistön omistaja. ●

Teksti: Annukka Salminen ja Laura Seppänen
Kuva: Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

Kesäpiha siistiksi - käsittele puutarhajätteet oikein

Keskikesä on parhaimmillaan, ja kotipuutarhurit ovat päässeet pihatöiden pariin. Osa tyytyy tekemään pieniä ylläpitotöitä, toiset toteuttavat suuria puutarhahaaveita. Pihassa puuhaillessa ja sitä siistiessä kertyy paljon puutarhajätettä, joka täytyy käsitellä oikein.

Puutarhajätteet on hyvä käsitellä niiden synty-paikalla eli omalla kiinteistöllä, jossa jätteet voi hyödyntää monin tavoin. Kasvien osat, ruohon, haravointijätteen, risut ja kävyt voi kompostoida puutarhajätteille tarkoitettussa kompostorissa tai kehikossa. Tällä tavoin saa samalla uutta ravinteikasta multaa istutuksille.

Risut ja oksat voi hakettaa kompostin seosaineksi tai katteeksi. Osan puutarhajätteestä, kuten

puiden lehdet ja nurmikon leikkuujätteen, voi hyödyntää maanparannuksessa tai katteena. Jos puutarhajätteen käsittely omalla pihalla ei ole mahdollista, jäte on toimitettava asianmukaisesti keräyspisteeseen. Monet jätetasemat ottavat hyödyntämiskelpoista puutarhajätettä veloitusetta vastaan.

Perinteinen juhannuskokko olisi näyttävä keino hankkiutua eroon niin puutarhajätteestä kuin kaikesta muustakin jätteestä, mutta se on huono idea. Jätteiden polttaminen on jätehuoltomääräysten mukaan kielletty. Taajama-alueen ulkopuolella saa polttaa vain vähäisiä määriä kuivia risuja ja oksia. Poltosta ei saa aiheutua savu-, noki-, hajua tai terveyshaittaa naapureille. Maastopalvaroituksen aikana vähäininkin risujen poltto on kielletty.

Kaikien muun jätteen tapaan myös puutarhajätettä koskee jätelain mukainen roskaamiskielto;

Puutarhajätteen käsittely on tärkeä osa pihanhoitoa.

sitä ei saa kipata minne tahansa. Risujen tai puutarhajätteen karräminen yleisille alueille, kuten puistoihin ja metsiin, ei ole sallittua. Suurin osa vieraslajeista on levinnyt luontoon kottikärryjen välityksellä, mikä voidaan estää puutarhajätteen oikeanlaisella käsittelyllä. Haitalliset vieraslajit voivat syrjäyttää luontaisia lajeja tai muuttaa elinympäristöä muille lajeille sopimattomaksi.

Kun huolehdit jätteiden käsittelystä omalla kiinteistöllä ja pidät pihasi siistinä, sinun on helpompi nauttia mukavista kesäpäivistä. Kauniisti siistitty piha kerää helposti ihailevia katseita naapureilta, jotka esimerkin voimasta voivat innostua itsekin puunaamaan pihaansa. Näin lähiympäristöstä saadaan kaikille viihtyisämpi! ●

Kompostoritarkastuksia kesällä Tuusulassa

Kompostoreja tarkastetaan kesän aikana Tuusulan kunnan alueella. Tarkastaja ei kuitenkaan tule ilmoittamatta.

Kolmentoista kunnan yhteinen jätehuoltoviranomainen, jätehuoltolautakunta Kolmenkierto, tarkastaa kesällä kompostoreja Tuusulassa. Tarkastusten taustalla ovat jätehuoltomääräykset ja äskettäin voimaan tullut biojätteen lajitteluvuote.

– Käyntien avulla varmistamme, että kompostorit ovat asianmukaisia, jätehuoltosuunnittelija **Annika Antila** avaa tarkastusten taustoja.

Jätehuoltomääräysten mukaan kompostorin pitää olla aina hahtaeläinsuojattu ja taajamassa lämpöeristetty.

Hahtaeläinsuojaus on tärkeä, jotta ei-toivotut jrsijät eivät pääse kompostoriin. Lämpöeristys takaa sen, että kompostori pysyy varmemmin sulana pitkälle syksyyn saakka ja käynnistyy keväällä ilmojen lämmitessä aikaisemmin.

– Kompostori jäätyy lähes aina talvella. Kunhan kompostorin muistaa tyhjentää syksyllä, mahdovat talvella tuotetut biojätteet silti kompostoriin. Siksi onkin tärkeää, että kompostointitilaa on riittävästi asukasmäärään nähden, kertoo Annika Antila.

Kompostointitilaa pitää varata vähintään 50 litraa henkilöä kohden vuodessa.

Tarkastettavat kompostorit valitaan sattumanvaraisesti

Asukkaalle lähetetään kirje hyvissä ajoin ennen tarkastusajankohtaa. Kirjeessä ilmoitetaan tarkastuspäivä ja aikaväli tarkastajan tulolle. Tarkastuksen suorittavat jätehuoltosuunnittelija ja kesäharjoittelija. Tarkastajan tunnistaa asianmukaisesta vaatuksesta ja Hämeenlinnan kaupungin henkilökuntakortista. Kaikkia Tuusulan alueella sijaitsevia kiinteistöjä ei ennätetä tarkastamaan, vaan tarkastettavat kompostorit valitaan sattumanvaraisesti.

Tarkastuksella tarkastetaan kompostori ja tehdään tarkastuspöytäkirja. Tarkastus kestää muuta-

man minuutin. Asukkaan ei tarvitse olla paikalla, eikä kiinteistön omistajalta vaadita erityisiä toimenpiteitä kiinteistöllä etukäteen. Eläimet on kuitenkin syytä pitää kiinni.

– Jos kiinteistön pihalla on vapaana kulkeva koira, kompostoria ei voida tarkastaa, Antila kertoo.

Meneillään on suuri kompostointibuumi

Tuusulassa biojätteen keräysvelvoite laajeni 1.4.2024 tiheästi asuttujen taajamien pientaloihin. Vaihtoehtoisesti biojätteen voi kompostoida omalla pihalla.

– Biojätteen keräysvelvoitteen laajeneminen on saanut aikaan melkoisen kompostointibuumin, Antila toteaa.

Kompostoinnista pitää tehdä kompostointi-ilmoitus jätehuoltoviranomaiselle. Ilmoituksen voi tehdä netissä osoitteessa asiakasnetti.kiertokapula.fi. Klikkaa sivulla olevaa ”Täytä kompostointi-ilmoitus jätehuoltoviranomaiselle” -painiketta, niin pääset tekemään ilmoituksen.

Kompostointi-ilmoituksista muodostuu kompostorirekisteri, josta tarkastusten kohteet valitaan.

– Biojätteen lajittelu on tärkeä ympäristöteko riippumatta siitä, onko oma valintasi sitten erillis-keräys tai kompostointi, Antila sanoo. ●

Pane biojäte hyötykiertoon

Kotitalousjätteestä jopa kolmasosa on ainetta, joka voidaan kompostoida. Kun kompostoit siihen sopivat jätteet, niitä ei tarvitse kuljettaa muualle käsiteltäväksi, mikä säästää energiaa ja ympäristöä. Kotitaloudessa syntyvistä jätteistä kompostoitavia ovat keittiön biojätteet ja puutarhanhoidossa syntyvät haravointi- ja kasvijätteet.

Kompostoinnissa syntyy multaa, jota voit käyttää vaikkapa pihalla ja puutarhassa. Samalla jätteessä olevat ravinteet tulevat hyödynnettyä. Biojätteet kompostoimalla voit lisäksi pidentää sekajäteastian tyhjennysväliä, mikä voi pienentää jätehuollon las-kuasi.

Kompostointi on järkevä keino palauttaa biojätteessä jäljellä olevat ravinteet luonnon kiertokulkuun. Kompostoinnissa ihminen tarjoaa jätteitä hajottaville pieneliöille hyvät toimintaolosuhteet. Jätteitä hajottavat esimerkiksi bakteerit, sienet ja monet pieneliöt. Hajoamisen tuloksena syntyy muun muassa hiilidioksidia ja humusta. ●

Voit laittaa kompostiin:

- kasvien, hedelmien ja kananmunien kuoret
- lihan ja kalan perkuujätteet
- pilaantuneet elintarvikkeet ja ruoantähteet
- kahvinporot, suodatinpaperit ja teepussit
- pehmopaperit
- vanhat kukkamullat ja koristekasvit.

Lähde liikkumaan kauniiseen kesään!

Kesän valo ja lämpö kannattaa hyödyntää täysillä - lähde neljän seinän sisältä ja suuntaa ulkoilemaan. Tuusulassa on runsaasti liikunta- ja ulkoilumahdollisuuksia.

Pulahda uimaan

Vesipedot voivat suunnata esimerkiksi Häklin, Rusutjärven ja Urheilukeskuksen uimarannoille. Uutena palveluna Häklissä on tänä kesänä uima- valvontaa uimarantakaudella 3.6.–4.8. lauantaisin ja sunnuntaisin klo 10–14 ja juhannusviikolla perjantaita sunnuntaihin klo 10–14. Kellokoskella uimapaikkana toimii Kellokosken joenranta Saunarannankujalla ja Jokelassa pohjavesilampi koulukeskuksen kupeessa.

Kokeile lähiliikuntapaikkoja

Lähiliikuntapaikkoja löytyy Hyrylän alueelta, Jokelasta ja Kellokoskelta. Paikalle voi mennä oman aikataulun mukaan, sillä niillä ei ole varattuja vuoroja. Osa lähiliikuntapaikoista on arkipäivisin kou-

lujen ja päiväkotien käytössä, mutta viikonloppuisin ja iltaisin ne ovat kaikkien käytettävissä.

Monipuolinen Urheilukeskus

Urheilukeskus Hyrylässä on monien mahdollisuuksien liikuntapaikka. Alueella on esimerkiksi kenttiä padelin, sulkapallon ja tenniksen, pelaamiseen. Ulkoilmassa liikkuminen onnistuu vaikkapa Patterinmäen kuntoportailla. Valikoimassa ovat myös BMX-rata, frisbeegolfrata, skeittiparkki, uimapaikka, jalkapallokentät ja yleisurheilukenttä.

Luonnon keskelle

Maastoista ympäristöä etsivä voi pyrähtää ulkoilureitille niin Hyrylässä, Jokelassa kuin Kellokoskelakin. Lähimetsistä löytyy myös kauniita polkuja. Tunnetuimpia metsäkohteita ovat Sarvikallio ja Fjällbon puisto. Jokelan maastopolut sopivat mainiosti myös maastopyöräilyyn.

Pyörällä tai veneellä

Monet ulkoilu- ja virkistyskohteet ovat saavutettavissasi myös polkupyörällä. Suuntaa esimerkiksi Tuusulan Rantatielle ja pyöräile koko järven ympäri – matkaa kertyy noin 25 kilometriä. Matkan varrella voit tutustua moniin maineikkaisiin kulttuurikohteisiin.

Jos haluat kovalta maalta aaltojen ylle, se onnistuu vuokraamalla soutuvene museo Haloseniemestä tai Sportuna Oy:ltä hotelli Gustavelundin rannasta.

Lisää tietoa verkosta:
tuusula.fi/liikunta
tuusulanurheilukeskus.fi
halosenniemi.fi

TuusInfon asiakaspalvelu saa kiitosta Jokelan ja Kellokosken pisteet nähdään tärkeinä

Kevään aikana selvitetiin jälleen asukkaiden näkemyksiä kunnan keskitetyn asiakaspalvelun TuusInfon palveluista toiminnan kehittämiseksi. Vastauksia kerättiin sekä sähköisesti että paperilomakkeella.

– Saimme myönteistä palautetta mm. palvelupisteiden sijainnista sekä hyväntuulisesta ja kasvokkain saatavasta asiakaspalvelusta. Kehityskohteina nähtiin TuusInfon palveluiden näkyvämmäksi tekeminen, palautteisiin vastaaminen määräajassa ja tilava-

rausten helppokäyttöisyyden kehittäminen, kertoo tiimivastaava **Sirpa Seppälä**.

Aukioloajat esillä monissa vastauksissa

Palvelu- ja aukioloaikojen laajentaminen korostui jälleen monen vastaajan toiveissa. Toiveeseen vastattiin keväällä pidentämällä aukioloaika Hyrylän pisteellä kokeiluluontoisesti maanantaisin ja tiistaisin klo 18 saakka.

– Iltojen asiakasmäärät ovat kuitenkin jääneet vähäiseksi. Syksyn aukioloajoista päätetään, kun saamme kokonaiskuvan siitä, millaisia asiakasmääriä

uudistettu aukioloaika on tavoittanut, kertoo Sirpa Seppälä.

– Lähes 70 % vastaajista käyttää TuusInfoa erityisesti HSL-asiointiin. Seuraavaksi suosituimmat palvelut olivat kunnan palautekanavat ja TuusInfossa nähtävillä olevat kaavat ja kuulutukset.

Kellokosken ja Jokelan palvelupisteiden arvostus nousi esiin vastauksissa. TuusInfo palvelee keskiviikkoisin Jokelassa ja torstaisin Kellokoskella, molemmissa pisteissä kirjaston yhteydessä klo 10–17.

Uusista palveluehdotuksista nousi esiin kehitysideaalatikko tai ideaseinä, yhteistyön lisääminen Keusoten kanssa sekä myyntituotevalikoiman monipuolistaminen.

TuusInfon yhteystiedot ja aukioloajat

Hyrylän palvelupiste

Osoite: Tuusulan pääkirjaston rakennus (Autoasemankatu 2, 04300 Tuusula)
 Sähköposti: tuusinfo@tuusula.fi
 Puhelinnumero: 09 8718 3070

Aukioloajat:

Maanantaisin ja tiistaisin klo 8–18
 Keskiviikkoisin ja torstaisin klo 8–16
 Perjantaisin klo 8–12

Kesän poikkeusaukiolot 17.6.–31.7.:

Maanantaista torstaihin avoinna klo 8–15
 Perjantaisin klo 8–12

Jokelan palvelupiste

Osoite: Jokelan kirjaston rakennus (Keskustie 20, 05400 Jokela)
 Sähköposti: tuusinfo@tuusula.fi
 Puhelinnumero: 09 8718 3070

Aukioloajat:

Keskiviikkoisin klo 10–17 (Huom. puhelinpalvelu vain klo 16 saakka)
 Lounastauko klo 13–13.30

Kesän poikkeusaukiolot:

Keskiviikkoina 5.6., 12.6. ja 7.8. avoinna klo 10–16
 Suljettuna 19.6.–31.7.

Kellokosken palvelupiste

Osoite: Kellokosken kirjaston rakennus (Kuntotaival 2 B, 04500 Kellokoski)
 Sähköposti: tuusinfo@tuusula.fi
 Puhelinnumero: 09 8718 3070

Aukioloajat:

Torstaisin klo 10–17 (Huom. puhelinpalvelu vain klo 16 saakka)
 Lounastauko klo 13–13.30

Kesän poikkeusaukiolot:

Suljettuna 20.6.–25.7.

Kuva: Timo Nurmi